

“REABILITAREA ȘI EXTINDEREA SISTEMULUI DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI CANALIZARE ÎN ZONA ORAȘULUI BISTRIȚA”

ISPA in România

Programul ISPA (Instrument pentru Politici Structurale de Pre-Aderare) este unul dintre cele trei instrumente de finanțare nerambursabilă care, împreună cu PHARE și SAPARD au sprijinit România în pregătirea pentru aderarea la Uniunea Europeană. ISPA a finanțat proiecte de infrastructură în domeniul transporturilor și al mediului.

Obiectivele ISPA sunt următoarele:

- Să sprijine țările beneficiare în vederea alinierii standardelor lor de mediu la cele ale Uniunii Europene;
- Să extindă și să conecteze rețelele de transport proprii cu cele transeuropene;
- Să familiarizeze țările beneficiare cu politicile și procedurile aplicate de Fondurile Structurale și de Coeziune ale Uniunii Europene.

România este a doua țară după Polonia, în ceea ce privește dimensiunea resurselor alocate, împărțite aproximativ egal între proiectele de infrastructură de transport și cele de mediu.

ISPA in Bistrița

Scurtă descriere a Măsurii ISPA „Zona de captare Bistrița - Reabilitarea și extinderea sistemului de alimentare cu apă și canalizare”

Măsura constă din investiții privind reabilitarea și extinderea alimentării cu apă și a rețelei de canalizare în orașul Bistrița și în localitățile situate în Valea Bârgăului. Zona urbană Bistrița este situată în partea central-nordică a României și cuprinde orașul Bistrița cu noile cartiere Viișoara, Ghinda, Sigmir și Unirea, precum și 7 localități adiacente situate pe Valea Bârgăului: Livezile, Rusu Bârgăului, Josenii- Bârgăului, Mijlocenii- Bârgăului, Susenii-Bârgăului, Prundu-Bârgăului și Bistrița- Bârgăului.

La ora actuală, serviciile de alimentare cu apă potabilă acoperă cea mai mare parte a municipiului Bistrița, însă nu sunt accesibile pentru toată Valea Bârgăului, existând alimentare cu apă potabilă doar în Susenii- Bârgăului, Prundu-Bârgăului și Bistrița-Bârgăului. Serviciile de canalizare sunt disponibile doar pe raza municipiului Bistrița, nu și în cele 4 cartiere. În zona proiectului se estimează că aproximativ 21.000 de locuitori nu dispun de apă potabilă și 25.000 locuitori nu sunt deserviți de servicii de colectare și epurare a apelor uzate menajere. În plus, inexistența unei rețele de canalizare în zona Văii Bârgăului, precum și deversările necontrolate de apă uzată poluează râul Bistrița, în amonte de Stația de tratare Bistrița.

Măsura reprezintă a doua fază a unui program de investiții pentru zona de captare a râului Bistrița. Prima fază a programului de investiții a fost finalizată ca parte a programului MUDP II, constând, în principal din reabilitarea Stației de tratare a apei și a Stației de epurare din municipiul Bistrița.

“REABILITAREA ȘI EXTINDEREA SISTEMULUI DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI CANALIZARE ÎN ZONA ORAȘULUI BISTRIȚA”

Structura de finanțate a Măsurii ex-ISPA Bistrița Valoarea totală a proiectului: 29 215 824 euro

- ✓ 16 875 000 euro acordate de către Uniunea Europeană prin programul ISPA,
- ✓ 5 625 000 euro asigurate printr-un împrumut la Banca Europeană de Investiții acordat Beneficiarului Final,
- ✓ 6 715 824 euro asigurate de la bugetul de stat.

Componentele proiectului

Proiectul care se desfășoară la Bistrița cuprinde următoarele componente:

A. Reabilitarea facilităților de Tratarea apei potabile- Reabilitarea Stației de Tratare Bistrița-Bârgăului și tratarea nămolului rezultat la Stația de Tratare Bistrița: 2 670 412,2 euro

B. Reabilitarea și extinderea sistemului de alimentare cu apă și canalizare în zona Bistrița: 24,795,412.47 euro și

C. Asistență tehnică pentru achiziții și supervizarea contractelor conform FIDIC în perioada implementării contractelor. 1,689,998 euro.

Odată cu semnarea contractului pentru Componenta A a proiectului, toate cele trei componente au deja contractorii desemnați și se află în plin proces de implementare.

A. Reabilitarea facilităților de Tratarea apei potabile

În cadrul acestei componente se prevăd investiții la Stația de Tratare Bistrița-Bârgăului și la Stația de Tratare Bistrița.

Stația de Tratare Bistrița-Bârgăului

Capacitatea actuala a stației de tratare este de 120 l/s iar încărcarea actuală este de 46 l/s. Furnizarea de apă este limitată din cauza inexistenței rețelelor de distribuție dar și de faptul că starea tehnică a echipamentelor este destul de precară. În momentul depunerii aplicației de finanțare pentru proiect, acesta a fost considerat cel mai potrivit mod de abordare din punct de vedere al costului în comparație cu alte modalități analizate (cum ar fi fost închiderea acestei stații și asigurarea apei potabile de la stația de la Bistrița).

Lucrările de reabilitare constau în:

- amplasarea unei conducte de aducțiune în lungime de 1,5 km, în afara de cea existentă pentru asigurarea debitului necesar;
- reabilitarea celor 4 decantoare;
- reabilitarea filtrelor și echiparea lor cu panouri de comandă;
- achiziționarea de echipamente de dozare a sulfatului de aluminiu și a varului;
- înlocuirea echipamentelor din centrala termică.

“REABILITAREA ȘI EXTINDEREA SISTEMULUI DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI CANALIZARE ÎN ZONA ORAȘULUI BISTRIȚA”

Stația de Tratare Bistrița

Capacitatea actuală a stației de tratare Bistrița este de 1300 l/s, aceasta fiind reabilitată recent. Totuși nu există o linie de recirculare a apei rezultate din procesul de spălare a filtrelor și nici instalații de deshidratare a nămolurilor rezultate.

Investitiile propuse includ:

- bazin de stocare pt. stocarea apelor tehnologice din stația de tratare;
- unitate de deshidratare a nămolului, pentru a obține o umiditate care să permită transportarea acestuia în locuri autorizate.

B. Extinderea și reabilitarea rețelelor de alimentare cu apă și canalizare

Reabilitarea și extinderea rețelelor de alimentare cu apă

În cadrul acestei componente se desfășoară următoarele lucrări:

În municipiul Bistrița sunt reabilite aprox. 10 km rețea apă, prin înlocuirea tronsoanelor cu pierderi mari de apă cu conducte noi din polietilenă de înaltă densitate cu diametre cuprinse între 100 și 600 mm. Se extinde rețeaua de alimentare cu apă potabilă cu aprox. 28 km în zonele în care nu există în prezent rețele de apă: 12 km în municipiul Bistrița, 8,6 km în cartierul Viișoara, 4 km în cartierul Sigmoid și 3,5 km în cartierul Ghinda.

Pentru Valea Bârgăului este realizată extinderea a 74 km rețea. În prezent, există 2 rezervoare de apă, la Livezile și Prundu Bârgăului, urmează să fie construite alte trei. Sunt prevăzute, de asemenea, o stație de pompare și un rezervor de 200 m³ în amonte de rezervorul situat la Prundu Bârgăului. La Susenii Bârgăului, rețeaua principală existentă va fi reabilitată prin dublarea capacității ei. Consumul maxim va fi asigurat de la rezervorul principal de la Prundu Bârgăului. Alte 2 rezervoare de 500 m³ vor fi amplasate la Josenii Bârgăului, precum și o stație de clorinare, un laborator chimic și un atelier de service. Conducta de alimentare a localităților situate în aval de Prundu Bârgăului va asigura alimentarea cu apă inclusiv a localității Livezile. În această localitate se va construi un rezervor suplimentar de 500 m³.

În urma finalizării proiectului, rata de conectare la rețeaua de apă va crește de la 66% la 87% iar pierderile se vor reduce cu 7%.

Reabilitarea și extinderea rețelei de canalizare

Nu există rețea de canalizare în cartierele Ghinda, Sigmoid, Viișoara și nici în localitățile din Valea Bârgăului, cu excepția colectorului principal din Prundu Bârgăului, conectat la o stație de epurare nefuncțională.

Actualmente apele uzate se deversează direct în râu. Aceste deversări se fac în amonte de Stația de tratare Bistrița și reprezintă principalul factor de poluare a râului Bistrița. Colectarea și epurarea apelor uzate se va face la Stația de epurare Bistrița, care actualmente funcționează la 50% din capacitatea de 74300 m³/zi. Această stație a fost reabilitată recent în cadrul programului MUDP II și funcționează în concordanță cu directiva 91/271/EEC privind tratarea apelor uzate.

“REABILITAREA ȘI EXTINDEREA SISTEMULUI DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI CANALIZARE ÎN ZONA ORAȘULUI BISTRIȚA”

În cadrul acestei componente sunt propuse următoarele lucrări:

Se extinde rețeaua de canalizare cu 144 km, din care aproximativ 60 km în municipiul Bistrița (inclusiv cartierele Ghinda, Sigmir și Viișoara) și 84 km în Valea Bârgăului.

În municipiul Bistrița extinderea se face 21,6 km: în Ghinda se realizează 13,5 km rețea, în Sigmir 12,5 km iar în Viișoara 12 km. În Viișoara se construiesc 2 colectoare principale în sistem unitar pentru apa uzată menajeră care va fi introdusă în colectorul principal al orașului cu ajutorul unei stații de pompare. Un generator va asigura energia electrică în cazuri de urgență, pentru a se împiedica deversarea apei neepurate în râu. Sunt prevăzute de asemenea 2 stații de pompare în Ghinda și una în Sigmir.

Pe Valea Bârgăului este prevăzut un colector principal de 28 km, care va prelua și transporta toată apa uzată, inclusiv din Prundu Bârgăului, la colectorul de 400 mm din cartierul Unirea. Toate străzile situate în Valea Bârgăului vor avea rețea de canalizare conectată la colectorul principal. În Prundu Bârgăului se vor construi 3 stații de pompare dotate cu generatoare de urgență, pentru deservirea zonelor mai joase.

Prin realizarea proiectului, rata de conectare la rețeaua de canalizare va crește de la 52 la 77 % iar riscul poluării râului Bistrița în amonte de Stația de tratare Bistrița va fi eliminat.

C. Asistență tehnică pentru achiziții și supervizarea contractelor conform FIDIC în perioada implementării contractelor

În cadrul contractului pentru această componentă, se desfășoară următoarele activități:

Asistență la Procurare

Consultantul a fost responsabil cu pregătirea dosarului de licitație care utilizează Cartea Galbenă pentru rehabilitarea celor două stații de tratare și cu revizuirea dosarului de licitație utilizând Cartea Roșie pentru rehabilitare rețele de apă și extinderi rețele de canalizare și cu ducerea la îndeplinire a tuturor activităților de asistență la procurare pentru cele două contracte propuse.

Supervizarea șantierului

Consultantul răspunde de conducerea și supervizarea celor două contracte de lucrări și în general va duce la îndeplinire toate responsabilitățile sale în calitate de “Engineer”, după cum se specifică în condițiile de contract FIDIC pentru Cartea Roșie și în condițiile de contract FIDIC pentru Cartea Galbenă (proiectare și construcție). De asemenea, Consultantul asigură sprijin necesar local și internațional Beneficiarului final, astfel încât Contractanții să asigure calitatea cerută a lucrărilor de construcție. Totodată, va asigura sprijin și asistență la verificarea și punerea în funcțiune a lucrărilor.

Asistența tehnică

“REABILITAREA ȘI EXTINDEREA SISTEMULUI DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI CANALIZARE ÎN ZONA ORAȘULUI BISTRIȚA”

Consultantul sprijină beneficiarul final în îndeplinirea condiționalităților de mediu și în desfășurarea unei campanii de publicitate prin care se aduce la cunoștința opiniei publice contribuția Uniunii Europene la derularea proiectului ISPA și aportul UE la îmbunătățirea calității serviciilor de apă-canal după terminarea investiției.

Obiectivele Măsurii ISPA Bistrița

Obiectivul principal al măsurii ISPA este stoparea poluării râului Bistrița în amonte de Stația de tratare Bistrița prin eliminarea deversărilor necontrolate și netratate de apă uzată. Măsura trebuie să îndeplinească următoarele obiective:

a. Privind componenta de apă:

- Furnizarea apei potabile conform standardelor stabilite prin Directiva CE pentru Apa Potabilă 98/83/CE;
- Extinderea sistemului de alimentare cu apă în zonele care folosesc în prezent apă potabilă doar din fântâni particulare, de calitate necorespunzătoare și uneori poluată;
- Reducerea pierderilor de apă cu un procent de 7 % și diminuarea cu până la 7% a debitelor de apă nefacturate;
- Eliminarea deversărilor de nămol rezultat din procesul tehnologic al Stației de tratare în râul Bistrița;
- Reabilitarea Stației de tratare Bistrița Bârgăului, astfel încât să se asigure siguranța în exploatare și monitorizarea calității apei potabile în conformitate cu Directiva CE pentru Apa Potabilă 98/83/CE și normele românești;

b. Privind componenta canal:

- Stoparea poluării râului Bistrița, în amonte de Stația de tratare Bistrița;
- Eliminarea riscului de îmbolnăvire a populației din zona proiectului prin extinderea rețelei de canalizare cu 25%, astfel încât populația conectată să atingă un procent de 75%;
- Reabilitarea rețelei de colectare a apelor uzate.

Beneficiile Măsurii ISPA

Proiectul ISPA atrage după sine un număr important de beneficii economice, sociale precum și un impact pozitiv asupra mediului, deși nu s-a făcut o cuantificare completă a acestor beneficii.

Dintre toate aceste beneficii ale măsurii, cel mai important este faptul că se va asigura pentru zona urbană Bistrița, inclusiv pentru acele zone care, în prezent folosesc apă de o calitate necorespunzătoare din fântâni, servicii de alimentare cu apă potabilă conform normelor de calitate europene, precum și crearea de noi locuri de muncă (120 noi locuri de muncă în faza de construcție, 10 în faza operațională).

Ca beneficii ulterioare, acest proiect de infrastructură de apă va duce la creșterea atractivității zonei pentru noi investiții economice. O zonă cu infrastructură dezvoltată este mai interesantă pentru investiții mari. Creșterea economică a comunității atrage crearea de noi

“REABILITAREA ȘI EXTINDEREA SISTEMULUI DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI CANALIZARE ÎN ZONA ORAȘULUI BISTRIȚA”

locuri de muncă și nivelul de trai se îmbunătățește. Bugetele locale pot beneficia de noi fonduri, din taxe și impozite, ce pot fi utilizate pentru noi proiecte de interes pentru comunitate.

Condiționalități

Acordarea grantului de la Comunitatea Europeană este supusă unor condiții. În afara condițiilor privind preluarea riscurilor și situația activelor, cele privind viabilitatea sau cele privind semnarea unui acord de împrumut cu BEI (Banca Europeană de Investiții), condiționalitățile de mediu solicită în mod special conlucrarea beneficiarului final cu autoritățile de mediu, atât la nivel local, cât și cu cele de la nivel central, cu comunitățile locale, cu mass-media.

Condiționalitățile de mediu pe care AQUABIS trebuie să le îndeplinească, așa cum sunt acestea incluse în Memorandumul de Finanțare, sunt:

1. Prezentarea unui Plan de Acțiune actualizat în legătură cu monitorizarea și/sau reciclarea apei uzate în conformitate cu Directivele CE și asigurarea că încărcările industriale suplimentarea deversate nu afectează capacitatea de tratare a Stației de Epurare Bistrița. Acest Plan trebuie să fie acceptat de către CE și BEI, iar beneficiarul final se obligă să ducă la îndeplinire acest Plan în conformitate cu un grafic.
2. Un Plan Integrat de Management al Zonei de Captare pentru protecția calității apei brute în amonte de intrarea în Stația de Tratarea Apei Bistrița, înaintat în conformitate cu termenii acceptați de CE și BEI. Se cer atașate documente care să includă obligațiile tuturor autorităților implicate. CE și BEI vor primi documente care să ateste asigurarea implementării acestui Plan.
3. Se vor transmite CE documente care să ateste implementarea unei soluții viabile pentru tratarea și depozitarea nămolului rezultat la Stația de Epurare, în conformitate cu Directivele CE.

Îndeplinirea acestor condiționalități de mediu reprezintă certitudinea că obiectivul general și obiectivele particulare ale Măsurii ISPA Bistrița sunt îndeplinite.

Acest proiect este un proiect important pentru toți: beneficiar final, beneficiari direcți (locuitorii zonelor implicate), autorități locale și autorități de mediu. Ducerea acestuia la bun sfârșit implică și colaborarea tuturor acestor „actori” dar și prezența activă a ”glasului acestora”, adică reprezentanții masss-mediei locale, cei care asigură cel mai eficient această legătură.

Realizarea acestor lucrări implică săpături, blocări de drumuri de acces, mobilizări de utilaje, echipe nu întotdeauna calificate corespunzător, de aceea răbdarea tuturor este pusă la încercare.

AQUABIS își cere scuze pentru toate inconvenientele create și mulțumește pentru sprijinul acordat de către cei implicați, sperând într-o bună colaborare și pe mai departe.